

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Grudziądz i jego otoczenie w 2018 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Grudziądz

Typ gminy: miejska

Liczba ludności: 95 045

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 56 123

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 4

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 59,0%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 5993,30 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 7

Charakterystyka gminy:

Jest to miasto na prawach powiatu - gmina należąca do największej liczebnie grupy 61 gmin, z dużym udziałem gmin miejsko-wiejskich i miejskich, w tym również siedziby powiatów. Są to gminy, w których liczba ludności jest większa od mediany, w gminach tych jest nieco wyższy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie populacji. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są niższe niż średnia. Przeciętne zatrudnienie na przedsiębiorstwo w sektorze MŚP jest zbliżone do średniej w województwie, przeciętne zarobki są również zbliżone do średniej, a w przypadku średnich przedsiębiorstw poniżej średniej. Przychody podatkowe na przedsiębiorstwo są poniżej średniej. Liczba przedsiębiorstw MŚP na 10 tys. mieszkańców jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2018	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	5993,30	124,8	115,8
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	2759,87	163,5	115,0
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	5788,01	113,5	108,4
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	[b.d.]	[b.d.]	[b.d.]

Wielkość sektora MŚP

W 2018 r. w gminie zarejestrowanych było 8193 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2018 r. w gminie było 2195 płatników składek ZUS oraz 5378 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	3597	1565	178	38	1781
ZUS (płatnicy składek)	385	1428	300	82	1810
REGON		7832	281	80	8193

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w

zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	993	45,2	4,4
Usługi (G-S)	3699	168,5	5,8
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	1130	51,5	5,5
Budownictwo (F)	569	25,9	4,5
Przetwórstwo przemysłowe (C)	403	18,4	4,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	382	17,4	4,8
Transport i gospodarka magazynowa (H)	255	11,6	4,0
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	15	0,7	4,0
Edukacja (P)	136	6,2	5,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	965	44,0	11,5
Kultura (R)	127	2,6	4,6

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 23 868 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 42,5% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 16 450 osób, to jest 29,3% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 12 137 osób, to jest 21,6% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 10 230 osób, w tym 3531 osób w administracji, 3227 osób w sektorze opieki zdrowotnej 3081 osób w sektorze edukacji oraz 391 osób w sektorze kultury, było to łącznie 18,2% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 20 054 kobiet i 21 549 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 10 747 osób i 25-34 lat – 10 101 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

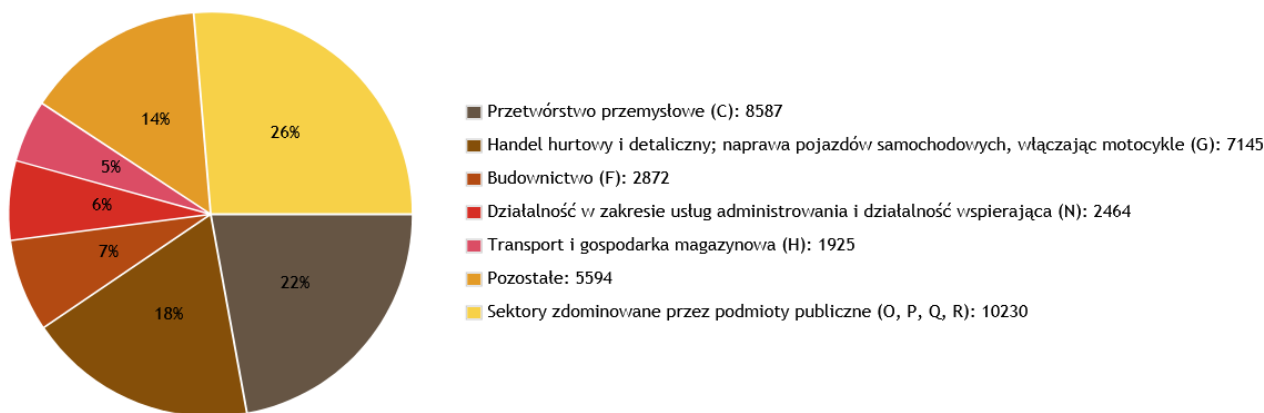
2018	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	2615	6,8	11,0
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	5302	3,7	22,2
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	7557	25,2	31,7
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	8394	102,4	35,2

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (8587 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (7145 osób),

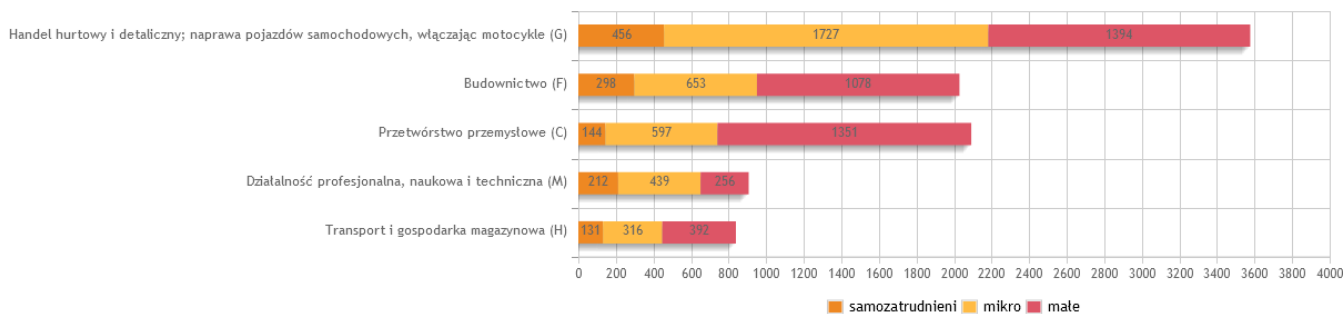
- Budownictwo (F) (2872 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Grudziądz

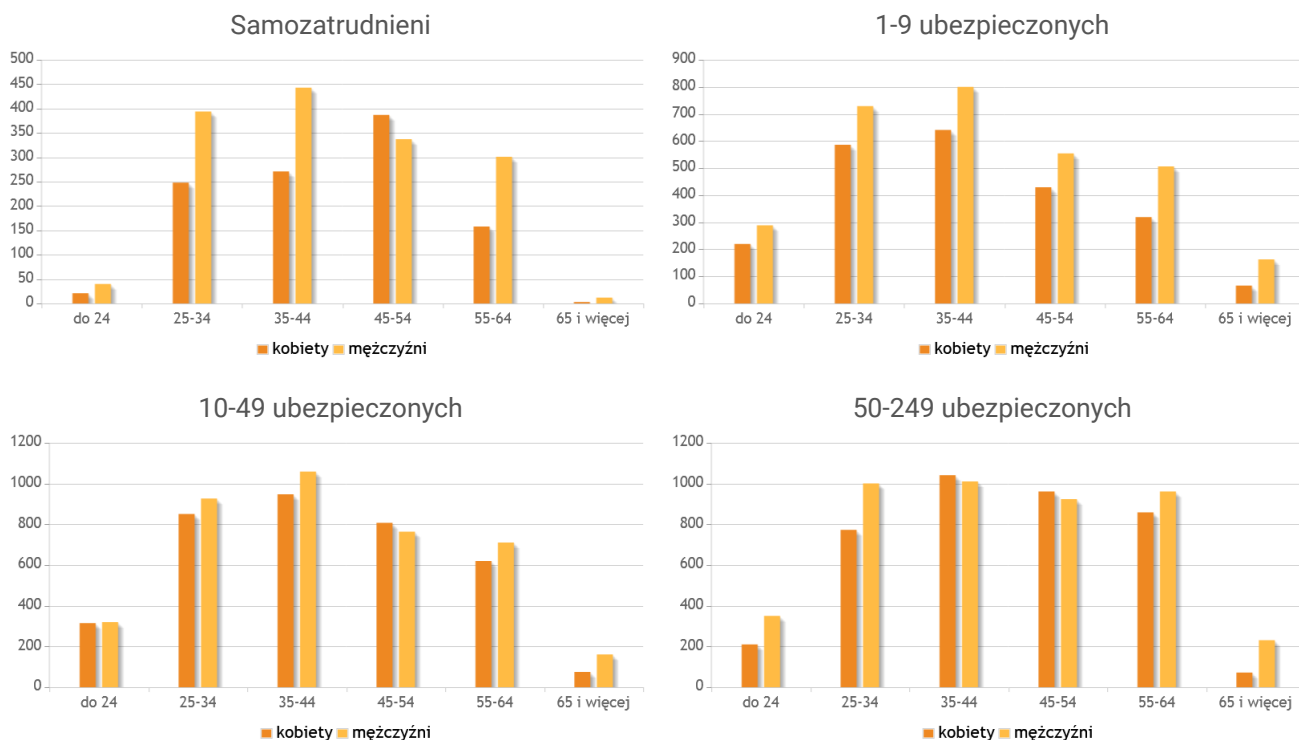
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 20 054 kobiet i 21 549 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 10 747 osób i 25-34 lat – 10 101 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Grudziądz w grudniu 2018 r. wynosiła 2773 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Budownictwo (F)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2773	1984	2103	2582	3146
Kobiety	2580	1903	2023	2459	3000
Mężczyźni	2943	2046	2181	2701	3278
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2483	1924	1735	2263	3069
Budownictwo (F)	2905	1917	1773	2636	3490
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2675	26 658	1795	2737	3105
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	2682	2110	1841	2551	3906
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2540	1762	1769	2108	3130

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	100,3	112,3	100,0	96,4	96,7
Kobiety	99,1	109,3	97,5	93,4	99,6
Mężczyźni	102,5	114,6	102,1	99,4	94,7
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	101,4	103,9	95,7	97,6	97,7
Budownictwo (F)	100,1	119,6	90,0	102,9	89,9
Przetwórstwo przemysłowe (C)	100,0	5824,7	93,5	114,9	97,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	92,8	123,7	77,8	82,8	100,4
Transport i gospodarka magazynowa (H)	98,7	100,1	83,9	87,9	103,6

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	98,9	110,5	99,7	94,1	93,3
Kobiety	97,8	108,3	97,9	91,5	96,2
Mężczyźni	101,9	112,3	101,5	96,6	91,0
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	101,7	104,7	93,4	94,4	94,6
Budownictwo (F)	101,3	115,5	90,2	101,1	89,6
Przetwórstwo przemysłowe (C)	102,7	2,2	89,4	112,9	96,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	92,7	117,4	78,9	84,7	97,4
Transport i gospodarka magazynowa (H)	102,4	97,4	85,5	87,3	99,1

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Grudziądz według danych podatkowych funkcjonuje 1781 przedsiębiorstw, w tej grupie 178 to przedsiębiorstwa małe, a 38 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (725,3%). W przypadku małych przedsiębiorstw 44,9% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 40,4% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Grudziądz

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	2355	733	25	0	3113
PIT 36L	506	394	72	6	978
PIT 28A	723	161	1	0	885
PIT 28B	13	3	0	0	16
CIT	0	274	80	32	386
Łącznie	3597	1565	178	38	5378

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 4 690 182 673 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Grudziądz

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	259 596 000	309 243 700	52 055 120	0	620 894 820
PIT 36L	786 160 000	889 520 000	369 474 000	125 652 000	2 170 806 000
PIT 28A	35 981 974	26 961 625	154 403	0	63 098 002
PIT 28B	1	1	0	0	2
CIT	0	287 400 864	658 974 720	1 970 746 240	2 917 121 824
Łącznie	1 081 737 975	1 513 126 190	1 080 658 243	2 096 398 240	5 771 920 648
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	8,2	17,3	19,7	54,7	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Grudziądz łącznie wyniosły 322 707 681 zł, co stanowiło 6,9% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2018 r. w gminie Grudziądz

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	85 090 000	23 945 100	3 049 840	0	112 084 940
PIT 36L	108 110 000	90 170 000	43 142 000	10 499 000	251 921 000
PIT 28A	33 975 431	25 460 697	142 737	0	59 578 865
CIT	0	21 286 194	46 697 869	58 314 244	126 298 307
Łącznie	227 175 431	160 861 991	93 032 446	68 813 244	549 883 112
Jako % przychodu	21,0	10,6	8,6	3,3	9,5
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	41,3	29,3	16,9	12,5	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2018 r. w gminie Grudziądz

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	110 231,85	421 887,72	2 082 204,80	0,00	199 452,24
PIT 36L	1 553 675,89	2 257 664,97	5 131 583,33	20 942 000,00	2 219 638,04
PIT 28A	49 767,60	167 463,51	154 403,00	0,00	71 297,18
PIT 28B	91 600,00	452 566,67	0,00	0,00	159 281,25
CIT	0,00	1 048 908,26	8 237 184,00	61 585 820,00	7 557 310,42
Łącznie	301 064,44	967 721,33	6 071 113,72	55 168 374,74	1 073 720,56

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	82,7	75,9	150,4	0,0	74,1
PIT 36L	94,5	106,9	75,2	224,1	93,7
PIT 28A	93,9	84,2	76,3	0,0	88,4
PIT 28B	218,2	2823,4	0,0	0,0	401,0
CIT	0,0	143,1	102,3	248,5	177,0
Łącznie	98,8	109,2	91,5	249,3	124,6

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	1639,1	96,5	121,9	0,0	90,3
PIT 36L	119,6	117,3	79,6	65,3	106,6
PIT 28A	85,8	81,4	17,7	0,0	81,3
PIT 28B	96,1	249,2	0,0	0,0	138,1
CIT	0,0	106,7	92,1	99,4	126,9
Łącznie	97,4	110,2	86,8	97,3	74,5

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.